

והלך לפניך צדקך.

מעשיות נוראִים ונפלאִים ו

מעשה בסוחר שנתן לסומא צדקה

ונצול ממיתה.

והלך לפניך צדקך.

מעשה בסוחר שנתן לסומא צדקה ונצול מטיחה.

אדם אחד שהי' הולך בדרך בסחורה ראהו אדם אכסנאי ואמר לו: "רבי מורי, אם רצונך אבא עמך." אמר לו: "בא עמי בשלום." הלך עמו. כשהי' הולכים בדרך פגעו באדם אחד שהי' סומא בשתי עיניו והי' יושב קרוב לעיר. מיד הוציא האחד סלע ונתן לו. אמר לאכסנאי שהי' הולך עמו: "יתן לו גם אתה כמו שנתתי אני." אמר לו: "איני נותן כלום שאיני מכירו כמו שאתה מכיר אותו לפיכך נתת לו. ויפה עשית." אמר לו: "אתה רוצה לתת לו הרשות בידך." הניחוהו לאותו סומא והם הלכו לדרכם. כשהי' הולכים בדרך פגעו במלאך המות. אמר להם: "להיכן אתם הולכים?" אמרו לו: "לסחורה." והם לא ידעו שהוא מלאך המות מיד כשנגלה עליהם. ואמר: "אני מה"מ [מלאך המוות]" והם נפלו על פניהם. ואמר מ"ה [מלאך המוות] לזה שנתן צדקה: "אתה נפדה ממות!" וקראו עליו הפסוק הזה "והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך". א"ל [אמר לו]: "הואיל והקדמת לעשות צדקה מממונך בדרכך, מכאן ואילך תחיה חמישים שנה." ואחר כך אמר לחבירו: "כבר סופך בידי והגיע יום מיתתך." מיד אמר לו וענה: "אני וחברי באנו יחד והוא חוזר לביתו ואני אמות בכאן?" אמר לו: "הן. זה קדם ועשה צדקה משלו." אמר לו: "אם כן הניחה לי ואלך ואעשה צדקה." אמר לו: "שוטה שבעולם, ראית אדם פורש בים בספינה אם לך תיקן איתם מן הארץ מה יעשה בפלגים ותהומות כשבאו עלי' גלי הים? כי מי שלא תקן עצמו בחייו, מה יעשה במיתתו. ועכשיו מה שעשית – עשוי. מכאן ואילך אין לך כלום שהגיע זמנך למות." אמר לו: "אם כן המתן לי עד שאלך לספר בשבחו של הקדוש ברוך הוא שנעשית עמי." אמר לו: "מאחר שאתה מבקש לספר בשבחו של הקב"ה, תוסיף שנותין לקיים מה שנאמר: "והלך לפניך צדקך." חבירו לא עשה צדקה אלא לסומא אחד ונתוספו לו כמה שנים העושה צדקה בכל יום ובכל שעה, על אחת כמה וכמה לקיים מה שנאמר: "והלך לפניך צדקך." מ"ב:

אדם אחד שהי' הולך בדרך בסחורה ראהו אדם אכסנאי ואמר לו: "רבי מורי, אם רצונך אבא עמך." אמר לו: "בא עמי בשלום." הלך עמו. כשהי' הולכים בדרך פגעו באדם אחד שהי' סומא בשתי עיניו והי' יושב קרוב לעיר. מיד הוציא האחד סלע ונתן לו. אמר לאכסנאי שהי' הולך עמו: "יתן לו גם אתה כמו שנתתי אני." אמר לו: "איני נותן כלום שאיני מכירו כמו שאתה מכיר אותו לפיכך נתת לו. ויפה עשית." אמר לו: "אתה רוצה לתת לו הרשות בידך." הניחוהו לאותו סומא והם הלכו לדרכם. כשהי' הולכים בדרך פגעו במלאך המות. אמר להם: "להיכן אתם הולכים?" אמרו לו: "לסחורה." והם לא ידעו שהוא מלאך המות מיד כשנגלה עליהם. ואמר: "אני מה"מ [מלאך המוות]" והם נפלו על פניהם. ואמר מ"ה [מלאך המוות] לזה שנתן צדקה: "אתה נפדה ממות!" וקראו עליו הפסוק הזה "והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך". א"ל [אמר לו]: "הואיל והקדמת לעשות צדקה מממונך בדרכך, מכאן ואילך תחיה חמישים שנה." ואחר כך אמר לחבירו: "כבר סופך בידי והגיע יום מיתתך." מיד אמר לו וענה: "אני וחברי באנו יחד והוא חוזר לביתו ואני אמות בכאן?" אמר לו: "הן. זה קדם ועשה צדקה משלו." אמר לו: "אם כן הניחה לי ואלך ואעשה צדקה." אמר לו: "שוטה שבעולם, ראית אדם פורש בים בספינה אם לך תיקן איתם מן הארץ מה יעשה בפלגים ותהומות כשבאו עלי' גלי הים? כי מי שלא תקן עצמו בחייו, מה יעשה במיתתו. ועכשיו מה שעשית – עשוי. מכאן ואילך אין לך כלום שהגיע זמנך למות." אמר לו: "אם כן המתן לי עד שאלך לספר בשבחו של הקדוש ברוך הוא שנעשית עמי." אמר לו: "מאחר שאתה מבקש לספר בשבחו של הקב"ה, תוסיף שנותין לקיים מה שנאמר: "והלך לפניך צדקך." חבירו לא עשה צדקה אלא לסומא אחד ונתוספו לו כמה שנים העושה צדקה בכל יום ובכל שעה, על אחת כמה וכמה לקיים מה שנאמר: "והלך לפניך צדקך." מ"ב:

[מאה ברכות]: